

[Martin Sørensen (Peterslund).]

Hensyn til, at dette vil forringe Sikkerheden for Pantebrevene og medføre Fare for, at Leverandørerne i enkelte Tilfælde ikke vil modtage Sikkerhed i Form af Høstpantebreve. Det kan naturligvis ikke benægtes, at Sikkerheden staar i et vist Forhold til Forfaldstiden og Løbetiden, men ogsaa her er Leverandørerne frit stillede. Lovforslaget bestemmer, at Gælden forfalder 1. Oktober og kan inddrives ved Udpantning. Det er saa Leverandørens Sag, om han vil give Henstand til 1. Januar, og til hvem han vil give Henstand. Ret beset maa det da være i Købmændens, Sælgerens Interesse, at hans Ret til Førsteprioritet i Ejendommens Høst forlænges 1 Maaned. Ogsaa sikkerhedsmæssigt er det af Betydning, idet Avlen 1939 og Avlen 1940 som Følge af nuværende og forventede højere Priser paa Avlen vil forøge Høstpantebrevens Sikkerhed; jo højere Priserne er, desto større Sikkerhed vil Leverandørerne have i Avlen.

Jeg kan ogsaa tiltræde Bestemmelsen i § 1 om, at Landmanden ikke ved Udstedelsen af et Pantebrev i anden Anledning — altsaa noget, som ikke vedrører Høsten — kan fraskrive sig Retten til Udstedelse af Høstpantebreve. Hele dette Forhold er jo nemlig mere end et Forhold mellem Kreditor og Debitor — for Resten har jo ogsaa Kreditor en meget stor Interesse i, at den pantsatte Ejendom, som han har en pantsikret Fordring i, tilsaas godt og forsvarligt —, idet det er et nationalt Anliggende, som hele Samfundet, her repræsenteret af Rigsdagen, har den største Interesse i.

Under Henvisning til de fremførte Bemærkninger skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale, at Lovforslaget vedtages i det høje Landsting.

J. S. Foget: Ogsaa jeg kan give min Tilslutning til Lovforslagets Gennemførelse.

Sammenligner man dette Lovforslag med den første Høstpantelov, er der sket store Forbedringer. Jeg vil gerne benytte Lejligheden til at understrege, at den Bestemmelse om, at Sognefogeden skal gøre Udlæg, som Ministeren i sin Tid paa min Anmodning gik med til at indsætte, har været af meget stor Betydning i Tiden siden og har sparet de daarligt stillede Landmænd for adskillige forholdsvis ublu Sagfører-salærer.

Den Tilføjelse, der i Aar er indført i § 1, 3die Linie, vil jeg gerne udtale min Tak for ligesom for Bestemmelsen i § 4 om, at Udpantningsfristen forlænges fra

1. December til 1. Januar. Begge disse Ændringer er absolut Forbedringer.

Paa Baggrund af det Forslag, som jeg for nogen Tid siden havde den Ære at forelægge i det høje Ting, men som jeg nu har trukket tilbage, kan jeg dog ikke undlade at udtale min Skuffelse over, at Ministeren ikke vilde gaa med til at udsætte Fristen til 1. Februar, selv om jeg selvfølgelig under Hensyn til de foreliggende Omstændigheder og eksisterende politiske Magtforhold maa erklære mig tilfreds. Den direkte Aarsag er jo De samvirkende Købmandsforeninger, hvis Skrivelse ikke just lyser af Velvilje over for deres Kunder, over for dem, de faktisk lever af. Et passende Svar fra Landbruget paa denne Skrivelse vilde det være, at man omgaaende placerede sine Indkøb hos de kooperative Foreninger. De Herrer Kornhandlere og Købmænd, som lever af Bønderne, er efterhaanden i visse Tilfælde ved at paatage sig en yderst overlegen Holdning over for deres Kunder.

Det ærede 12te Medlem for 2den Kreds (Lange) beklagede Udsættelsen af Pantefristen. Jeg maa understrege, hvad der lige er sagt af den ærede foregaaende Taler (Martin Sørensen [Peterslund]), at jeg finder, det er en noget — ja, jeg skal sige det saa mildt som overhovedet muligt —, en noget uærlig Fremgangsmaade, for det staar jo den paagældende frit for at gøre Udlæg naar som helst efter 1. Oktober. Enhver Købmand kan jo gøre Udlæg, saa snart man har overskredet den 1. Oktober. Hvad enten Pantefristen er udsat fra 1. December til 1. Januar eller 1. Februar, staar det Købmanden frit for naar som helst at foretage sit Udlæg. Der er kun det, at man maaske stilles lidt ulige i Konkurrencen, hvis man selv er lidt mere skarp end andre. Hvis man selv gaar lidt skrapere frem over for Kunderne, end andre gør, ja, saa blottes det paa denne Maade, Kunderne faar det at se, og Konkurrencen bliver maaske lidt skrapere. Jeg synes, det er ganske ypperligt, at Kunderne faar Lejlighed til at taksere, hvorledes Købmændene optræder over for dem, der skal købe deres Varer.

Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale at stemme for Lovforslaget.

Formanden: Jeg maa paatale det ærede Medlems Bemærkning: noget uærlig Fremgangsmaade. Et andet Udtryk, f. Eks.: noget urigtig, havde været mere passende.